

Utvalg:	Infrastrukturutvalget	Dato: 09.03.21
IU-sak: 02/21		

Presentasjon av EMBRC

Bakgrunn

European Marine Biological Resource Centre (EMBRC) er en europeisk forskningsinfrastruktur som gir forskere og andre interesserte aktører tilgang til marine organismer, og til fasiliteter som muliggjør videre studier av disse. Infrastrukturen består av marinbiologiske stasjoner i ni ulike land, og samlet gir disse forskere tilgang til marine økosystemer fra Tromsø i nord til Israel i sør.

Generelt om EMBRC

EMBRC har vært på det Europeiske veikartet for forskningsinfrastruktur siden 2008 og på det nasjonale veikartet siden 2018. På nåværende versjon av veikartet beskrives EMBRC på følgende måte:²

EMBRC: Svarer på utfordringer for marine økosystemer

Norsk medlemskap i ESFRI-samarbeid om marine ressurser. En norsk node i samarbeidet vil styrke forskningen på konsekvenser av miljøforandringer i marine økosystemer og betingelsene for bærekraftig utnyttelse av havressursene.

Norge har en sterk posisjon innenfor havforskning, og mottok i 2017 en UNESCO-pris for sin innsats for å bygge forskningskapasitet innenfor dette området. Medlemskap i ESFRI-samarbeidet EMBRC styrker Norges deltakelse i det internasjonale samarbeidet innenfor marin forskning ytterligere. Målet er å etablere en norsk node i ESFRI-samarbeidet.

Den norske noden integrerer syv norske institusjoner som driver med forskning på ulike marine økosystemer og modellorganismer. Eksisterende infrastrukturer ved institusjonene skal koordineres og oppgraderes. Den norske noden vil spesielt tilby fasiliteter der man kan teste hvordan ulike marine organismer reagerer på endringer i biologiske, fysiske og kjemiske forhold under betingelser som ligner svært på dem organismene møter i naturen.

Marine økosystemer er under press som følge av klimaendringer og menneskelig påvirkning. Infrastrukturen vil legge til rette for forsøk med marine organismer for å studere hvordan de reagerer på ulike endringer i det marine miljøet. Infrastrukturen vil spesielt rettes inn mot studier av organismer som har betydning for fiskeri og akvakultur. Slik vil den norske noden svare på spørsmål knyttet til to store samfunnsutfordringer: miljøforandringer og bærekraftig matsikkerhet.

Infrastrukturen fremmer internasjonalt samarbeid mellom forskningsinstitusjoner og industrien for å oppdage nye muligheter, forbedre konkurransen og fremme bærekraftig utvikling i havområdene. Infrastrukturen vil forsterke Norges posisjon som en fremtredende havnasjon og aktør på den internasjonale arena. Kunnskap fra denne forskningen vil være verdifull for politikkutforming, forvaltning og internasjonalt samarbeid.

² <https://www.forskningsradet.no/sok-om-finansiering/midler-fra-forskningsradet/infrastruktur/norsk-veikart-for-forskningsinfrastruktur/prosjektbeskrivelser/b.esfri-infrastruktur-i-driftsfasen/svarer-pa-utfordringer-for-marine-okosystemer/>

Den norske noden hadde offisiell oppstart i mars 2018 og skal etter planene være ferdig etablert i 2023. Andre medlemsland har kommet adskillig lengre i organisering av nasjonal node og flere har kommet godt inn i driftsfase. Frankrike er vertsland for EMBRC.

Nye muligheter for samarbeid

I tillegg til å fortsette videreutviklingen av den norske noden, vil de norske partnerinstitusjonene i EMBRC-NO legge vekt på å delta i nye internasjonale forskningssamarbeid som blir tilgjengelig gjennom det europeiske samarbeidet. Noen eksempler vil bli gitt i den muntlige presentasjonen.

Forslag til vedtak:

IU tar presentasjonen av EMBRC til orientering